Diecézní synoda
2024 2026

Společně s nadějí

Život v Kristu *uprostřed dnešní reality*

Jednací řád II. generálního shromáždění diecézní synody

Jednací řád II. generálního shromáždění diecézní synody

Jednací řád II. generálního shromáždění diecézní synody (dále jen *Jednací řád*) je vydáván na základě ustanovení *Organizačního řádu diecézní synody Diecéze plzeňské* (dále jen *Organizační řád*), který v části VIII. odst. 9 stanoví: „Jednací řád: Podrobnější pravidla společného jednání určuje *Jednací řád synodního shromáždění*." Dne 15. října 2025 byl tento Jednací řád schválen diecézním biskupem, pod č. j. 2406/2025 vložen do *Sbírky pokynů a pravidel Biskupství plzeňského*.

Obsah

Obsah 2
Modlitba diecézní synody 2
I. Úvodní ustanovení 3
II. Příprava na II. generální shromáždění synody 3
III. Způsob práce II. generálního shromáždění synody 5
IV. Práce v synodních skupinách 7
V. Závěrečné ustanovení 8

Modlitba diecézní synody

Bože, náš milosrdný Otče,
ty nikdy neopouštíš svůj lid.
Procházíš s námi vším, co prožíváme,
a bez podmínek miluješ každého člověka.

Naplňuj nás svým Duchem,
abychom na společné synodní cestě
v lásce naslouchali jedni druhým,
odvážně odkrývali Ježíšovu pravdu
a s nadějí se vydávali po cestách života.

O to prosíme skrze Krista,
našeho Pána.

Amen.
Maria, průvodkyně na cestě,
oroduj za nás!

I. Úvodní ustanovení

1. **Povinnosti a práva účastníků synody:** Tento *Jednací řád* předpokládá ustanovení *Organizačního řádu diecézní synody Diecéze plzeňské* (dále jen „Organizační řád"), který ve své páté části stanovil povinnosti a práva účastníků synody:
   - **Hlasování:** Pokud není řečeno jinak, hlasování se řídí ustanoveními kán. 164-179 CIC. Synodní delegáti se (při zachování č. IV. 2.2 písm. b. organizačního řádu) účastní generálního shromáždění diecézní synody (dále jen „synodní shromáždění") osobně a nejsou oprávněni za sebe k hlasování na synodním shromáždění zplnomocnit zástupce. Je také vyloučena možnost hlasovat prostřednictvím zaslaného dopisu či e-mailu (srov. *Organizační řád* V. 2).
   - **Diskuze:** Synodní poradci a pozorovatelé přizvaní biskupem na synodním shromáždění nemají hlasovací právo, ale je vhodné, když se podle pokynů předsednictva zapojují do synodních diskuzí (srov. *Organizační řád* V. 3).
   - **Diskrétnost:** Obsah diskuzí s přiřazením jména mluvčího v rámci synodních shromáždění je neveřejný a delegáti jsou tímto vázáni během synody i po ní (srov. *Organizační řád* V. 5). Není dovoleno během zasedání synodních skupin ani během plenárního zasedání pořizovat zvukový ani obrazový záznam.

II. Příprava na II. generální shromáždění synody

2. Diecézní biskup svým dekretem z 21. prosince 2023 svolávajícím diecézní synodu stanovil **tři synodní otázky**, v lednu 2024 inicioval **I. etapu synody**, během které byla celá diecéze pozvána prozkoumávat, vnímat a popisovat svou dnešní reálnou situaci a která vyvrcholila I. generálním shromážděním diecézní synody (25.–28. 10. 2024 v Johannisthalu) a přijetím Závěrečného dokumentu I. etapy Diecézní synody Diecéze plzeňské *Mistře, kde bydlíš?* doplněným sedmi přílohami zdrojových studií.
3. V lednu 2025 pak diecézní biskup svým pastýřským listem inicioval **II. etapu synody** zaměřenou na formulování cílů a navrhování cest k nim (srov. *Organizační řád* I. a III.). Na základě návrhů biskupa, diecézního presbyteria a synodních delegátů bylo stanoveno dvanáct tzv. „oblastí k řešení":

   Základní oblasti k řešení:
   1. *Misijní charakter diecéze*
   2. *Děti a mladí lidé*
   3. *Místo Charity v diecézi*
   4. *Uspořádání služeb k misii*
   5. *Odpovídající mzdy a zdroje*
   6. *Správa majetku farností*

   Další oblasti k řešení:
   A. *Život s Kristem*
   B. *Život ve vztazích*
   C. *Církev doprovázející*
   D. *Rozvoj povolání a služeb*
   E. *Spoluzodpovědnost v církvi*
   F. *Péče o společnost a Zemi*
4. Na podporu **katechetického rozměru** synody byly ke každé z těchto oblastí zpracovány pracovní listy s pomocnými otázkami, doporučenými prameny a prakticko-teologickým prohloubením.

Delegátům byl také jako studijní pomůcka poskytnut materiál shrnující základní podněty k životu a službě diecéze z Písma svatého, papeže Františka a Synody o synodalitě.

5. Diecézním biskupem byly iniciovány tři **pracovní skupiny** složené ze synodních delegátů a dalších odborných poradců:
   - *Pracovní skupina pro teologickou reflexi*
   - *Pracovní skupina pro církevní školství*
   - *Pracovní skupina pro ekonomická východiska a procesy*
6. Od března do května 2025 pak probíhaly **diecézní konzultace**, během kterých měl každý ze synodních delegátů povinnost po konzultaci ve farnostech, komunitách, vikariátech či s dalšími delegáty zpracovat svůj vlastní „návrh řešení" alespoň jedné ze „základních oblastí", případně i některé z dalších. Těchto návrhů se sešlo 185.
7. **Spirituální rozměr synody** byl prohlouben postním pastýřským listem diecézního biskupa, předložením podnětů k denním tichým chvílím během postní doby čerpajícím ze závěrečného dokumentu synody o synodalitě a pozváním k prožití kajících modlitebních vigilií po celé diecézi. Celý průběh synody je i během II. etapy doprovázen skupinou téměř 50 diecézanů či společenství, kteří se zavázali k pravidelné přímluvné modlitbě za synodu. Samotné II. generální shromáždění bude zahájeno půldenní rekolekcí a prokládáno Denní modlitbou církve a slavením eucharistie.
8. V červnu 2025 synodní tým podle předem přijaté podrobné metodiky pročetl všech 185 návrhů k řešení spolu s příspěvky od teologických poradců (ze kterých vznikly tři „teologické čítanky") a dalších 30 odborníků z praxe. Byl znovu pročítán závěrečný dokument I. etapy *Mistře, kde bydlíš* (MkB) a byly hledány styčné body s těmito návrhy. Takto vznikl **podrobný studijní dokument** *Já jsem ta Cesta*, který byl v srpnu připomínkován teologickými poradci, odborníky z praxe, synodní radou a členy dalších diecézních grémií.
9. Synodní tým pak na základě tohoto dokumentu a k němu došlých připomínek zpracoval **návrh pracovního dokumentu** II. etapy diecézní synody *Já jsem ta cesta* (*Instrumentum laboris*), který byl 30. srpna 2025 rozeslán všem synodním delegátům **k závěrečnému připomínkování** s termínem odevzdání 30. 9. 2025.
10. Součástí podpory synodních delegátů v jejich úkolu připomínkování návrhu pracovního dokumentu a následném hlasování o něm bylo také setkání **kněžské rady** (2. 9. 2025), **diecézní pouť** (16. 9. 2025) a setkání **diecézní pastorační rady** (6. 10. 2024), vždy s představením pracovního dokumentu a možností jeho společné diskuse nad ním s účastníky těchto setkání.
11. Synodní tým pod vedením diecézního biskupa následně zpracoval návrh, které z těchto připomínek a jakým způsobem budou do návrhu pracovního dokumentu zapracovány. Diecézní biskup poté schválil **finální verzi pracovního dokumentu** II. etapy diecézní synody *Já jsem ta Cesta* (*Instrumentum laboris*), která byla synodním delegátům rozeslána k prostudování a konzultacím ve farnostech a komunitách a osobnímu rozlišování cca měsíc před II. generálním shromážděním (srov. *Organizační řád* VIII. 1).
12. Během této závěrečné doby studia měli delegáti, kteří se zapojili do připomínkování pracovního dokumentu podle bodu II. 9. (srov. III. 27. d.), možnost synodními týmu přihlásit svůj **osobní, maximálně tříminutový příspěvek** ke konkrétnímu bodu přípravného dokumentu během diskuzí v plénu při II. generálním shromáždění (termín do 9. 11. 2025).

III. Způsob práce II. generálního shromáždění synody

13. Slavení synody je zasazeno do atmosféry **duchovního rozlišování** nesené osobní i společnou **modlitbou** a vyjádřené synodní **liturgií** otevřené všem (srov. *Organizační řád* VIII. 2). Každý den je zahajován *Modlitbou diecézní synody*.

14. Synodnímu **shromáždění předsedá** a diskuzi v plénu řídí diecézní biskup, který pro konkrétní části shromáždění může tímto úkolem pověřit generálního vikáře; řízením diskuze v plénu během synodního zasedání může diecézní biskup pověřit také **facilitátory programu** a doprovázením práce v pracovních skupinách **facilitátory skupin** (srov. *Organizační řád* X. 1).

15. Generální sekretářkou synodního zasedání je vedoucí sekretariátu synody. Sekretariát je zodpovědný za organizační pomoc: předávání a archivaci dokumentace, vypracovávání zápisů, přípravu logistických služeb, financování a účetnictví (srov. *Instrukce k diecézním synodám* z 19. 3. 1997, III B. 1. Dále jen *Instrukce*).

16. Moderátora jednotlivých zasedání určuje diecézní biskup.

17. Před začátkem práce II. generálního shromáždění synodní delegáti skládají **Nicejsko-cařihradské vyznání víry** (srov. kán. 833 odst. 1 a *Organizační řád* VIII. 1). Biskup při tom zdůrazní význam tohoto aktu, aby tak podnítil *sensus fidei* účastníků synody a inspiroval je láskou k věroučnému a duchovnímu dědictví církve.

18. **Hosté z ekumeny** mohou být součástí synodních skupin s možností zapojování se do diskuzí, ale nehlasují ani ve skupinách, ani v plénu.

19. Nehlasuje ani **diecézní biskup**, který diecézní synodě předsedá a činí svá rozhodnutí v duchu čl. IV. 5. *Instrukce*.

20. Pro **platnost hlasování** celého pléna musí být hlasování přítomna nadpoloviční většina všech synodních delegátů (srov. *Organizační řád* VIII. 6). Pro platnost případného hlasování v synodní skupině musí být hlasování přítomna nadpoloviční většina všech členů této skupiny.

21. Prostor k vyjádření při synodním shromáždění mají synodní delegáti především v diskusi v **synodních skupinách**, kde je pro vzájemné naslouchání a rozlišování zpravidla používána tzv. „synodní metoda" či metoda „duchovní konverzace" (srov. část IV. a *Organizační řád* VIII. 3). Členové synodního týmu mohou vytvořit vlastní synodní skupinu.

22. Tyto synodní skupiny doprovází biskupem jmenovaní **facilitátoři skupin**, kteří písemně zaznamenají průběh práce skupiny a přinášejí do pléna případné otázky k vyjasnění.

23. Výsledky hlasování synodních delegátů v plénu, odhlasované texty či další přijatá usnesení zapisují či ověřují dva k tomu biskupem **pověření zapisovatelé**.

24. Pokud se **delegát nemůže z vážného důvodu zúčastnit jednání**, musí v dostatečném předstihu oznámit svůj důvod nepřítomnosti generální sekretářce, případně jakémukoliv členu synodního týmu, který jí tuto informaci předá.

25. Pro **řešení sporných otázek** je ustanovena komise ve složení soudní vikář a dva delegáti s teologickou kvalifikací (ne generální vikář), které jmenuje diecézní biskup. Úkolem komise je posoudit sporné návrhy a otázky a předložit je k rozhodnutí diecéznímu biskupovi.

26. Každý delegát má **právo vytvářet spolu s dalšími delegáty kluby či skupinky**, které mimo dobu zasedání synodních skupin a generálního shromáždění (pléna) mohou volně diskutovat o tématech synody.

27. **Práce s pracovním dokumentem** při II. generálním shromáždění:

a. **Prezentace v plénu:** Každá ze tří hlavních částí dokumentu (A: Misie, B: Uspořádání, C: Hospodaření) bude nejprve představena zástupci synodního týmu a diecézním biskupem.

b. **Synodní skupiny:** Následuje diskuse nad příslušnou částí v cca 10 synodních skupinách: všechny skupiny se synodní metodou věnují všem třem částem dokumentu; cílem těchto cca hodinových skupinových reflexí je hlubší porozumění návrhu pracovního dokumentu, příprava na následné hlasování v plénu a identifikace případných závažnějších nejasností, které tomuto porozumění brání.

c. **Diskuze v plénu:** Po setkání ve skupinách následuje vždy jednání v plénu, jehož součástí budou předem přihlášené diskuzní příspěvky (omezené na max. 3 minuty; srov. II. 12.), otázky, které vzejdou z předchozí diskuse v synodních skupinách a reakce na tyto příspěvky a otázky ze strany synodního týmu, přítomných odborníků a diecézního biskupa.

d. **Poznámka k pozměňovacím návrhům:** Protože v rámci II. etapy měli již všichni synodní delegáti možnost zaslat své pozměňovací návrhy v rámci zářijového připomínkování návrhu pracovního dokumentu (srov. výše bod II. 9.), je ustanovení *Organizačního řádu* VIII. 4. o podávání pozměňovacích návrhů považováno tímto za naplněné a na II. generálním shromáždění se již nepředpokládají žádné další pozměňovací návrhy. Pokud se přesto v některé synodní skupině objeví návrh na modifikaci či doplnění textu navrženého pracovního dokumentu (*Instrumentum laboris*), facilitátor dá o tomto návrhu hlasovat a pokud návrh bude přijat nadpoloviční většinou přítomných členů synodní skupiny, facilitátor návrh předá generální sekretářce. Ta jej postoupí diecéznímu biskupovi, který posoudí jeho relevantnost a závažnost. V případě, že návrh přijme, se tento zařadí do návrhu závěrečného dokumentu II. generálního shromáždění jako samostatný bod k hlasování zařazený na začátek příslušného bloku.

28. **Průběh hlasování o pracovním dokumentu** při II. generálním shromáždění:

a. Předpokládá se práce **ve třech půldenních blocích**: sobota odpoledne, neděle dopoledne a neděle odpoledne, přičemž každý blok bude věnován jedné ze tří hlavních částí pracovního dokumentu (A: Misie, B: Uspořádání, C: Hospodaření). Časové rozvržení se ovšem může v průběhu shromáždění měnit podle potřeby.

b. V každém časovém bloku po diskusi v plénu následuje **hlasování o případných pozměňovacích návrzích** (srov. III. 27. d.) **a následně o celých jednotlivých tematických blocích** právě projednávané hlavní části pracovního dokumentu (jeden hlasovací blok zahrnuje odstavce „Z čeho vycházíme?“ + „Kam směřujeme?“ + „Kudy se tam vydáme?“, případně doplněné či modifikované na základě schválených pozměňovacích návrhů).

c. Pokud některý z hlasovaných bloků nezíská alespoň dvě třetiny hlasů, **bude tento blok zúžen** pouze na odstavce „Z čeho vycházíme?“ + „Kam směřujeme?“.

- Pokud ani pak takto zúžený blok nezíská alespoň dvě třetiny hlasů, bude se tento blok i se souvisejícím následujícím souborem cest „Kudy se tam vydáme?“ považovat za neschválený.
- Pokud naopak takto zúžený blok získá alespoň dvě třetiny hlasů, následuje hlasování o celém souvisejícím následujícím souboru cest „Kudy se tam vydáme?“.

d. Pokud tento soubor cest „Kudy se tam vydáme?“ nezíská alespoň dvě třetiny hlasů, následuje **hlasování o každé jednotlivé Cestě zvlášť**. Schválené a zařazené do závěrečného dokumentu pak budou pouze ty „cesty“, které získají alespoň dvě třetiny hlasů.

e. Po hlasování o všech částech pracovního dokumentu budou v **konečné redakci dokumentu** ponechány jen ty části, které byly odsouhlaseny alespoň dvoutřetinovou většinou a na závěr

bude připojen **na místě zformulovaný odstavec**, kterým se bude deklarovat přijetí dokumentu jako celku.

f. Pokud pak bude tento odstavec odsouhlasený alespoň dvoutřetinovou většinou, stane se takto společně zpracovaný dokument oficiálním **Závěrečným dokumentem II. etapy Diecézní synody Diecéze plzeňské**.

29. **Pravidla hlasování** při II. generálním shromáždění:

a. Pokud by se v průběhu shromáždění konalo **běžné procesní hlasování**, podle čl. VIII. 6. *Organizační řádu* se právoplatným stává návrh, pro který za přítomnosti nadpoloviční většiny všech synodních delegátů hlasovala alespoň nadpoloviční většina přítomných delegátů.

b. Při **schvalování pracovního synodního dokumentu či jeho částí** se pak podle čl. VIII. 6. *Organizačního řádu* stává právoplatným návrh, pro který za přítomnosti nadpoloviční většiny všech synodních delegátů hlasovala alespoň dvoutřetinová většina přítomných delegátů.

c. Na základě kompetence, která je mu přiřknuta v čl. VIII. 5. *Organizačního řádu*, diecézní biskup svým podpisem pod tímto *Jednacím řádem* určuje následující **způsob hlasování**:
   - U běžných procesních hlasování (dle bodu 13. a.) se hlasuje s použitím formulací SOUHLASÍM / NESOUHLASÍM / ZDRŽUJI SE.
   - Při schvalování pracovního synodního dokumentu, jeho částí či případných pozměňovacích návrhů k němu (dle bodu II. 28. a II. 27. d.) se hlasuje pouze s použitím formulací SOUHLASÍM / NESOUHLASÍM, přičemž pokud by někdo nehlasoval, byl by považován za nepřítomného. Forma „souhlasu s výhradou" (zmíněná v *Organizačním řádu* VIII. 5) nebude uplatňována, protože možnost vyjádření výhrad byla všem synodním delegátům dána při zářijovém připomínkování a při jednání v synodních skupinách.
   - Pokud by počet hlasujících klesl pod nadpoloviční většinu všech přítomných synodních delegátů, věc nebude přijata.
   - Výsledky hlasování budou zveřejněny na stránce diecézní synody.
   - Je vždy předem deklarováno, zda účelem hlasování je dosáhnout nadpoloviční nebo dvoutřetinové většiny.
   - Technické provedení hlasování (ručně, elektronicky apod.) určí diecézní biskup na místě, a to v závislosti na technických prostředcích, které budou v tu chvíli k dispozici.

d. Každý synodní delegát **hlasuje za sebe osobně**, dle svého vlastního svědomí.

e. **Zapisovatel** ke každému hlasovanému bloku či cestě poznačí počet hlasů SOUHLASÍM, počet hlasů NESOUHLASÍM (u procesních hlasování také ZDRŽUJI SE) a počet přítomných hlasujících.

30. Pokud diecézní biskup přijme odsouhlasený **Závěrečný dokument II. etapy diecézní synody za vlastní,** bude **tento dokument** při závěrečném slavení eucharistie diecézními delegáty slavnostně přijat a diecézním biskupem vyhlášen jako východisko pro další práci diecézní synody. V opačném případě diecézní biskup připraví vlastní finální rozhodnutí, podepíše ho a postará se o jeho zveřejnění (srov. *Instrukce* IV. 5.; V.1.)

IV. Práce v synodních skupinách

31. V synodních skupinách je při shromáždění diecézní synody používána metoda zvaná **konverzace v Duchu**, kterou lze popsat jako společnou modlitbu s cílem společného rozlišování, na kterou se účastníci připravují osobní i společnou modlitbou a četbou Písma při Denní modlitbě církve a slavením eucharistie během synodního shromáždění.

32. Každé setkání synodní skupiny vyústí do cca pětiminutové **tiché reflexe** toho, co při skupinové konverzaci zaznělo, během které si facilitátor poznamená několik důležitých bodů jako přípravu na následnou diskuzi v plénu. Práce ve skupině je zakončena *Modlitbou diecézní synody*.

33. Dynamika této „konverzace v Duchu" zahrnuje **tři základní kroky**:

    a. **První krok** (charakterizovaný zájmenem „JÁ") je věnován tomu, že se každý ujme slova a vychází z vlastní zkušenosti s četbou pracovního dokumentu během předchozí přípravy. Ostatní naslouchají s vědomím, že každý může nabídnout svůj cenný příspěvek, a zdržují se debat nebo diskuzí. Následný čas pro tichou reflexi a osobní modlitbu pomáhá připravit se na krok druhý, v němž je každý účastník vyzván, aby v sobě otevřel prostor pro druhé a pro Boha.

    b. **Druhý krok** (charakterizovaný zájmenem „TY") spočívá v tom, že se opět každý ujímá slova, ale ne proto, aby pokračoval ve svém vlastním příspěvku z 1. kola, ani aby reagoval na to, co slyšel, nebo aby se proti tomu vymezil a potvrdil tak svůj vlastní postoj, ale aby vyjádřil, co se ho z naslouchání v 1. kole dotklo a co cítí jako nejsilnější výzvu. Vnitřní stopy, které jsou výsledkem naslouchání sestrám a bratřím, jsou řečí, jíž zde Duch svatý rozeznívá svůj vlastní hlas.

    c. **Třetím krokem** (charakterizovaným zájmenem „MY") je, opět v atmosféře modlitby a pod vedením Ducha svatého, identifikace klíčových otázek či nejasností, které se v předchozích dvou kolech objevily. Nadpoloviční většinou při hlasování skupinka schválí, na co se facilitátor za skupinu zeptá při následné diskuzi v plénu. Pokud se v synodní skupině mimořádně objeví nějaký pozměňovací návrh (dle bodu II. 27. d.), facilitátor nechá na závěr hlasovat i o něm. Facilitátor učiní zápis o průběhu jednání skupiny a o odhlasovaných otázkách či pozměňovacích návrzích, který odevzdá generální sekretářce.

34. **Facilitátoři skupin** mají za úkol zajistit, aby byli při každém pracovním setkání skupiny přítomni pokud možno všichni členové skupiny, aby se ve skupině každý dostal ke slovu, aby každému bylo naslouháno, aby bylo hovořeno k danému tématu, aby se každý ve skupině cítil přijat a aby ze skupiny byly v plénu či synodnímu týmu předány takové informace, které budou zapotřebí pro další pokračování procesu rozlišování (při **zachování diskrétnosti** podle čl. I. 1. tohoto *Jednacího řádu*).

35. Facilitátorům skupin se doporučuje požádat někoho ze skupiny, aby sledoval předem domluvený **čas pro vstupy členů** skupin a citlivým způsobem upozorňoval na jeho vypršení. **Zápis o průběhu** jednání skupiny (srov. III.22) a o jejích závěrech (otázky do pléna, případně pozměňovací návrhy dle III.27.d.), vytváří facilitátor skupiny pokud možno sám, aby členové skupiny byli volní pro naslouchání druhým a při přinášení vlastních příspěvků do diskuze.

V. Závěrečné ustanovení

36. Tento jednací řád může být během synodního shromáždění v případě nutnosti modifikován diecézním biskupem. Diecéznímu biskupovi také přísluší v případě nejasností tento jednací řád interpretovat.

V Plzni, 15. října 2025
Č. j. 2406/2025

BISKUP PLZEŇSKÝ EPISCOPUS PILZNENSIS

Tomáš Holub
biskup plzeňský